

Суть цифрової трансформації освіти
КУШНІР Вікторія

The Essence of Digital Transformation of Education
Viktoriia KUSHNIR

kushnir2610@gmail.com

Нині поняття цифрової трансформації в Україні можна розглядати як процес впливу держави на суспільство загалом, його інституції, апарат самої держави, економіку і бізнес із метою впровадження цифрових інформаційно-комунікаційних технологій у відповідні суспільні відносини шляхом як суто державно-правової діяльності, так і державно-приватного партнерства [7].

Зазначимо, що в українському вимірі процес цифрової трансформації йде згори, від держави. Предметом цифрової трансформації можна вважати широке коло суспільних відносин, де у принципі можливе застосування цифрових інформаційно-телекомунікаційних технологій. По суті цифрова трансформація в освіті – це комплексна робота з побудови екосистеми цифрових рішень в освіті і науці, включаючи створення безпечного електронного освітнього середовища, забезпечення необхідної цифрової інфраструктури установ і закладів освіти і науки, підвищення цифрової грамотності, цифрову трансформацію процеси та послуги, а також автоматизація збору й аналізу даних [6].

Концепція цифрової трансформації в Україні як державно-правовий процес окреслює види та коло документів, що становлять її правове забезпечення. Нормативну групу представляють Закони України («Про електронні довірчі послуги», «Про електронну комерцію», «Про телекомунікації» тощо), а також підзаконні акти. Особливе значення як правовий орієнтир для України становлять документи, що визначають європейський курс нашої держави.

Упродовж декількох останніх років в Україні на державному рівні плануються заходи щодо інтенсивного впровадження цифрових технологій в усі сфери суспільного життя. Починаючи від Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [5].

На сучасному політико-правовому етапі процес упровадження цифрових технологій здійснюється в контексті цифрової трансформації. Організаційно цей процес підкріплено створенням Комітету з питань цифрової трансформації у складі Верховної Ради України та Міністерства цифрової трансформації на урядовому рівні. Останнє було створене урядом через реорганізацію Державного агентства з питань електронного урядування шляхом перетворення [2]. Звісно, що поняття цифрової трансформації сьогодні не має спеціального визначення ні в законодавчих, ні в будь-яких інших правових документах [1].

Таким чином, необхідність і актуальність цілісного дослідження та відповідної публікації щодо поняття та правового забезпечення цифрової трансформації в Україні, на нашу думку, не викликає сумнівів. Незважаючи на відсутність будь-яких офіційних визначень поняття цифрової трансформації, досить точно можна скласти уявлення про зміст цього поняття, проаналізувавши компетенцію та повноваження Міністерства цифрової трансформації (далі – МЦТ), що відображені в його Положенні [3].

До того ж, як слушно зауважує М. Ростока, «у перші два десятиріччя XXI століття, зокрема у період форсмажорних обставин (наслідки карантинних обмежень з COVID-19, воєнний стан та ін.), набуває значення проблема адаптації системи інформаційно-аналітичного забезпечення підготовки наукових кадрів до реалій сьогодення у закладах вищої освіти та в наукових установах. Також це стає актуальним під час системної активізації процесів цифрової трансформації освіти» [4, с. 465]. Саме у цьому контексті розпочато нове наукове дослідження науковцями відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського, на тему «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» (2023–2025).

У підсумку зазначимо, що на рівні концепції цифрову трансформацію в Україні можна розглядати як процес державного впливу на суспільство загалом, його інституції, сам апарат держави, економіку та бізнес з метою впровадження цифрових інформаційно-комунікаційних технологій у відповідні суспільні відносини як через суто державно-правову діяльність, так і через державно-приватне партнерство. Предметом цифрової трансформації можна вважати широкий спектр суспільних відносин, де в принципі можливе використання цифрових інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Бібліографія:

1. Духовна О. Україна «в цифрі»: напрямки реформування. *Юридична газета online*. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practi-ce/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/ukrayina-v-cifri-napryamki-reformuvannya.html> (дата звернення: 30.01.2023).
2. Кабінет Міністрів України. Постанова від 2 вересня 2019 р. № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/829-2019-%D0%BF> (дата звернення: 30.01.2023).
3. Кабінет Міністрів України. Постанова від 18 вересня 2019 р. № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п> (дата звернення: 30.01.2023).
4. Ростока М. Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення підготовки наукових кадрів у часи цифрових трансформацій і форсмажору. *Moderní aspekty vědy: XXVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický*

Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2023. tr. S. 465-477 [495 s.].

5. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020. Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 30.01.2023).

6. Цифрова_трансформація. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Цифрова_трансформація (дата звернення: 30.01.2023).

7. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki> (дата звернення: 30.01.2023).

References:

1. Dukhovna O. Ukraina «v tsyfri»: napriamky reformuvannia. Yurydychna hazeta online. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practi-ce/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/ukrayina-v-cifri-napryamki-reformuvannya.html> (дата зvernennia: 30.01.2023).

2. Kabinet Ministriv Ukrainy. Postanova vid 2 veresnia 2019 r. № 829 «Deiaki pytannia optymizatsii systemy tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/829-2019-%D0%BF> (дата зvernennia: 30.01.2023).

3. Kabinet Ministriv Ukrainy. Postanova vid 18 veresnia 2019 r. № 856 «Pytannia Ministerstva tsyfrovoi transformatsii». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п> (дата зvernennia: 30.01.2023).

4. Rostoka M. L. Informatsiino-analitychne zabezpechennia pidhotovky naukovykh kadriv u chasy tsyfrovyykh transformatsii i forsmazhoru. Moderní aspekty vědy: XXVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2023. tr. S. 465-477 [495 s.].

5. Pro Stratehiiu staloho rozvytku «Ukraina – 2020. Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12 sichnia 2015 r. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата зvernennia: 30.01.2023).

6. Tsyfrova_transformatsiia. *Vikipediia*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Цифрова_трансформація (дата зvernennia: 30.01.2023).

7. Tsyfrova transformatsiia u sferi osvity i nauky. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki> (дата зvernennia: 30.01.2023).